

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonu, yasama denetiminin bir parçası olarak dilekçe hakkı kapsamında vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar tarafından yapılan başvuruları ilgili mevzuat çerçevesinde incelemekte, ilgili idarelere önerilerde bulunmakta ve başvurulara ilişkin ulaştığı sonuçların ilgili idareler nezdinde uygulanmasını takip etmektedir.

23. Yasama Döneminde Dilekçe Komisyonuna daha hızlı ve kolay erişimi sağlamak üzere kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir takım güvenlik unsurlarını da içeren, elektronik ortamda başvuru imkânı sağlayan “e-Dilekçe Programı” hayata geçirilmiştir. 24. Yasama Döneminde de “e-Dilekçe Programı” üzerinden vatandaşların başvurularının alınması uygulaması geliştirilerek sürdürülmektedir. Komisyona 24. Yasama Döneminin başladığı tarihten bugüne kadar “e-Dilekçe Programı” kullanılarak 72.586 elektronik başvuru kaydı yapılmıştır. “e-Dilekçe Programı” üzerinden başvuru alınmasına başlanıldığı tarihten itibaren Komisyona yapılan elektronik başvuruların toplam sayısı ise 82.976’ya ulaşmıştır. Ayrıca, “e-Dilekçe Sistemi” hali hazırda faal olarak kullanılmaktadır ve her geçen gün aktif kullanıcı sayısı hızla artmaktadır.

Bu elektronik sistemin faaliyete tam olarak geçmesi ile birlikte; kâğıt israfı/tüketimi en aza indirilmiş, başvuruları cevaplandırma süresi kısalmış, toplu dilekçe ile yapılan başvuruların cevaplandırılması sorununun çözümlenmesinde ilerleme kaydedilmiş; E-Dilekçe Programının yeni sürümünde, sisteme kayıt olduktan sonra dilekçe verilen konu ile ilgili olarak bir dilekçeye imza atma imkânı tanınarak toplu dilekçe verme imkânı tanınmıştır. Toplu bir dilekçe karara bağlandığında, dilekçede imzası bulunan herkese ilgili karar PDF formatında e-posta yoluyla gönderilmektedir. Yeni sistemin bir diğer yeniliği ise yurt dışında yaşayan veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayanlara da pasaport numarasını sisteme kaydetmek şartıyla dilekçe yazabilme imkânı sağlamış olmasıdır. Ayrıca Komisyona yapılan başvuruların sonuçlandırılması sürecinin hızlandırılması amacıyla iş akışının elektronik ortamda yürütülmesine yönelik evrak/doküman yönetimi sisteminin kurulma çalışmaları da tamamlanmıştır. Bu sistemin faaliyete geçmesi ile birlikte; Komisyon Başkanı ve Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı üyeleri elektronik imza ile vatandaşların başvurularını daha kısa süre içerisinde cevaplayabilmektedirler.

Dilekçe Komisyonu çalışma usul ve esaslarını düzenleyen mevzuatta öngörülen, toplumsal boyutu olan ve genellikle arz eden dilekçelerin birleştirilerek Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK) marifetiyle incelenmesi yöntemi 24. Yasama Dönemi çalışmalarında 11 alt komisyon kurulmak suretiyle kullanılmıştır. Dilekçe Komisyonu; 13 Haziran 2011-14 Ağustos 2014 tarihleri arasında çalışmalarını, toplumsal boyutu olan ve genellikle arz eden talep ve şikâyet konularının bir kısmını birleştirerek, DKGK marifetiyle esastan incelemeyi ve çalışmalarını bu yönde yoğunlaştırmayı uygun bulmuştur. DKGK gündemine aldığı konuları, öncelikle alt komisyonlar oluşturarak veya bilirkişi müessesesinden yararlanarak olgunlaştırmakta ve akabinde Komisyon Genel Kurulunda değerlendirilerek karara bağlamaktadır. Bazı alt komisyonlar ve bilirkişilere gönderilen bazı konulara ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Dilekçe Komisyonuna 24. Yasama Döneminin başladığı 13 Haziran 2011 tarihinden 14 Ağustos 2014 tarihine kadar 30.121 dilekçe ile başvuruda bulunulmuştur. 26 Haziran 2013-14 Ağustos 2014 tarihleri arasında 14.833 başvuru yapılmış ve dilekçe numarası alınmıştır. Bu başvurulardan bireysel olarak; 6.059'u erkekler, 2.548'i kadınlar tarafından yapılmıştır. Çeşitli STK'lardan, kamu ve özel kuruluşlarından ve toplu imza atılarak verilen dilekçe sayısı ise 6.226'dır. Bu dilekçelerde toplam imza sayısı 451.217'dir.

Dilekçe Komisyonuna, 26 Haziran 2013-14 Ağustos 2014 tarihleri arasında 14.833 başvuru yapılmış ve dilekçe numarası alınmıştır. Bu başvuru gönderim şekline göre sınıflandırıldığında; E-Dilekçe sistemi üzerinden gelen başvuru: 13.362, % 90,08, Posta yoluyla gelen başvuru: 962, % 6,49, E-Devlet üzerinden gelen başvuru: 316, % 2,13, Komisyona gelerek elden verilen dilekçe 119, % 0,80, Faksyla gelen başvuru: 52, % 0,67, Kurum içinden havale ile gelen başvuru: 16, % 0,4, Milletvekilleri aracılığıyla gelen başvuru 6, % 0,04'tür.

Dilekçe Komisyonuna bu tarihler içerisinde en çok başvuru yapılan ilk beş il; İstanbul % 27,75, Ankara %7,93, Bursa %4,27, İzmir %3,82, Kocaeli % 3,17 En az başvuru yapılan son beş il, Artvin %0,10, Gümüşhane % 0,13, Ardahan % 0,09, Kilis %0,08, Bayburt %0,07'dir. Yurt dışından yapılan başvuru sayısı 59 olup, bu başvuruların büyük çoğunluğu Almanya'dan yapılmıştır. Almanya 20, KKTC 9, Avusturya 7, Hollanda 4, Amerika Birleşik Devletleri 2, Çin 2, İngiltere 2, Kırgızistan 2, birer başvuru da; Afganistan, Avustralya, Belçika, Bosna Hersek, Danimarka, Liechtenstein, Irak, İsveç, İsviçre, Kanada ve Ukrayna'dan yapılmıştır.

Söz konusu döneme ait dilekçe konularına bakıldığında; "Eğitim ve Kültür hizmetleri, özellikle dershanelerin kapatılması ile ilgili şikâyetler %31,81, Kategori Dışı İstek ve Görüşler %13,71, Kişisel Özgürlük ve Hak Talepleri % 10,79, Personel İşlemleri %8,37, Milli Savunma %5,21, Adalet ve Güvenlik %4,19, İş Talebi %3,96, Sosyal Güvenlik %3,75, Yükseköğretim %3,73, Kamu Kurum ve Kuruluşlardan Şikâyet % 3,72, Vatandaşlık Hizmetleri %3,07, Mali Konular %1,88, Din Hizmetleri %1,44, Sağlık ve Spor İşlemleri %1,38, Kamulaştırma, Tapu-Kadastro, İmar, Arazi % 1,04, Altyapı % 0,67 Sanayi ve Ticaret %0,27, Konut İstekleri %0,27, Turizm ve Çevre % 0,24, Tarım % 0,20, Kooperatif-Vakıf-Dernek-STK % 0,12 ve 5233 sayılı Kanunun uygulanmasından kaynaklanan şikâyetler % 0,13" olduğu görülmektedir.

DKGK'nin gündemine alarak kurduğu ve 2. Yasama Yılı içerisinde sonuçlanan Alt Komisyonlar;

1. Okulların İç ve Dış Donanımları İle İlgili Standartlar Oluşturulmasını ve Öğrencilerin Güvenliğine Yönelik Gerekli Tedbirlerin Alınması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
2. Başkasına Ait Kaçak Elektrik Kullanım Bedelinin Tüketiciden Haksız Olarak Alındığı, Talebi Olmamasına Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirildiği ve Maliyetinin Haksız

Olarak Tüketicie Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,

3. Belediyelerce Toplanan Otopark Bedellerinin Akıbetinin Araştırılması ve Söz Konusu Bedellerin Amaç Dışı Kullanımının Önlenmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
4. (İçtüzük gereği 24. Yasama Dönemi başında yenilenen dosya) Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkulleri Hakkında, İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresince Kamulaştırma İşlemi veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddialarını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
5. Ekmek İsrafının Önlenmesi ve İhtiyaç Fazlası Ekmeğın Değerlendirilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
6. Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Kıyılardan Halkın Kullanımının Mevzuata Aykırı Olarak Sınırlandığını Belirterek Bu Sınırlamaların Kaldırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
7. Askeri Okullarda Ayrımcılığa Uğradıklarını ve Haksız Olarak İlişiklerinin Kesildiđini İddia Ederek, Konunun Araştırılması, Askeri Okullardan İlişigi Kesilenlerin Tazminat Yükümlülüđünün Azaltılması/Kaldırılması Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,

DKGK'nın gündemine alarak kurduğu ve 3. Yasama Yılında raporlarını veren Alt Komisyonlar;

1. Yeterli Hizmet Üretilmediđi Halde Hesap İşletim Ücreti, Kart Aidatı vs. Adı Altında Bankalarca Tüketici Haklarına Aykırı Bedeller Alındığı ve Gerekli Denetimlerin Yapılmadığı İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.
2. Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) Yönetiminde Astsubayların Yeterince Temsil Edilmediđi, Yapılan Kesintiyle Orantılı Ödeme Yapılmadığı, Bir Takım Piyasa İşlemleriyle OYAK Mensuplarının Zarara Uğratıldığı, Kamu Adına Bir Denetimin Yapılmadığı, Kişisel Bilgilerin Bazı Şirketlere Verildiđi, OYAK İmkânlarından Bazı Çevrelere İmtiyaz Sağlandığı İddiasıyla Konunun Araştırılması, OYAK İştiraklerinin Tasfiye Edilmesi, Zorunlu Üyelik Uygulamasının Kaldırılması ve Kamusal Denetimin Yapılması Taleplerini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon.

DKGK'nın gündemine alarak, 4. Yasama Yılında karara bağladığı konular;

1. Güvence Hesabı Kurumunca Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası Kapsamında Gerekli Ödemelerin Yapılmadığı ve Hesabın Kamu Tarafından Yeterince Denetlenmediđi İddialarını İçeren Dilekçelere İlişkin Karar,
2. 659 Sayılı Kanun Hükümünde Kararname İle İdari Görevlerde Çalışan Muhasebe ve Milli Emlak Denetmenlerinin, Muhasebe ve Milli Emlak Uzmanları ile Birleştirilerek Defterdarlık Uzmanı Kadrolarına Atanmaları ve Bu Düzenlemeyle Denetim Haklarının Elllerinden Alındığı ve Statü Olarak Geriledikleri İddiasını İçeren Çok Sayıdaki Dilekçeye İlişkin Karar,
3. Ankara Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 2012/42 Sayılı Kararı Üzerine Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüđünün 193 ve 195 Sayılı Otobüs Hatlarını Kaldırması ve Metrobüs Sistemine Geçmesi Sonucu Mađduriyet Oluştugu ve Eski Sisteme Geri Dönülmesi Talepleriyle İlgili Dilekçelere İlişkin Karar,

4. 27 Mayıs 1960 Ara Rejiminden Sonra Yasyada'da Kurulan Yüksek Adalet Divanı Tarafından Eski Başbakanlardan Adnan MENDERES, Eski Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü ZORLU, Eski Maliye Bakanı Hasan POLATKAN Hakkında Verilen Mahkûmiyet Kararının İptali veya İlgili Kararın Yok Sayılması Talebini İçeren Dilekçeye İlişkin Karar,
5. Gelir Uzmanlarından Gökmen ŞAHİN ve Benzer Mahiyetteki Çok Sayıdaki Kişinin, "2003, 2004 ve 2006 Tarihlerinde Aynı Yarışma Sınavı ile Mesleğe Alındıklarını Ancak Farklı Kadro Unvanlarına Atandıklarını Belirterek Zaman İçerisinde Yapılan Düzenlemeler Sonucu Bu Kadrolar Arasında Ortaya Çıkan Statü ve Ekonomik Farklar Nedeniyle Oluşan Mağduriyetlerin Giderilmesi Gerekliği" talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Karar,
6. 2008 Yılında Dövizle Endeksli Konut Kredisi Olarak Bankaların Yönlendirmesiyle Japonya ve İsviçre Para Birimiyle Kredi Çektiklerini Ancak Zamanla Bu Para Birimlerinin Aşırı Değer Kazanmasıyla Kredi Ödemelerinin Arttığını ve Geri Ödeme Konusunda Çok Zor Duruma Düşüklerini, Mağdur Olduklarını Belirten Dilekçelere Ait Karar,

DKGK'nin gündemine alarak kurduğu ve halen çalışmaları devam eden Alt Komisyonlar;

1. Askeri Tesislerin Güvenliği İleri Sürülerek Muğla İli Köyceğiz İlçesi Sultaniye Köyü Büyükkaraağaç Mahallesi Boşaltılmasına İlişkin Uygulamalara Son Verilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon (İçtüzük gereği 24. Yasama Dönemi başında yenilenen dosya),
2. Dersim Olayları (1937-1938) ve Sonrasında Yaşananlar Nedeniyle Oluşan Mağduriyetlerin Giderilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,

DKGK'nın karara bağladığı, fakat bu kararlara itiraz edilmesi nedeniyle TBMM Genel Kurul Gündeminde görüşülmeyi bekleyen Alt Komisyon konuları;

1. Belediye İmar Planlarında Okul Alanı Olarak Ayrılan Gayrimenkulleri Hakkında, İlgili İdari Makamlar Tarafından Yasal Süresince Kamulaştırma İşlemi veya İmar Planında Revizyon İşlemi Yapılmadığı İçin Mülkiyet Haklarının Anayasaya Aykırı Olarak Sınırlandığı İddialarını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,
2. Başkasına Ait Kaçak Elektrik Kullanım Bedelinin Tüketiciden Haksız Olarak Alındığı, Talebi Olmamasına Karşın Elektrik Sayaçlarının Değiştirildiği ve Maliyetinin Haksız Olarak Tüketicilere Yüklendiği İddiasını İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon,

Sonuç olarak; Dilekçe Komisyonu, 13 Haziran 2011–14 Ağustos 2014 tarihleri arasında 10 Genel Kurul toplantısı, 56 Başkanlık Divanı toplantısı, 40 Alt Komisyon toplantısı yapmış ve 5 kez de yerinde inceleme ve araştırma ziyareti yapılmıştır. Dilekçe Komisyonca mezkûr dönemde 24 Genel Kurul kararı alınmış ve bu kararların gereği ilgili kurumlar nezdinde takip edilmiş ve edilmektedir.

Dilekçe Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon, Kamu Denetçisi ve Kamu Başdenetçisi seçimlerinde görev üstlenmiştir. Karma Komisyon, Kamu Başdenetçisi ve Kamu Denetçilerinin seçim işlemleri ile yemin törenini yapmak üzere 4'ü alt komisyon ve 8'i komisyon olmak üzere 12 toplantı yapmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2013 Yıllık Raporu'nu, 30 Ocak 2014 tarihinde Karma Komisyon Başkanlığına sunmuştur. Ekleriyle beraber 224 sayfa olan Raporun değerlendirilmesi için 19 Şubat 2014 tarihinde toplanan Karma Komisyon, bir alt komisyon kurmuştur. Karma Komisyonun kararı doğrultusunda alt komisyon, 25 Şubat 2014 tarihinde ilk toplantısını yapmış, 28 Şubat 2014 tarihindeki ikinci toplantısında Kurumdan bilgi almıştır. Alınan bilgiler ışığında alt komisyon raporunu hazırlamış ve 22 Nisan 2014 tarihinde yaptığı toplantıda Raporunu kabul ederek Karma Komisyona sunmuştur.

Karma Komisyon 24 Nisan 2014 tarihinde Alt Komisyon Raporunu değerlendirmek üzere toplanmış, yapılan müzakerelerin ardından Rapor kabul edilmiştir. Karma Komisyon, yaptığı araştırma ve incelemeler sonucu düzenlemiş olduğu Raporunu, TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Ekli çizelgede Dilekçe Komisyonu faaliyetleri belirtilmektedir.

TABLO:1. DİLEKÇE KOMİSYONU FAALİYET ÇİZELGESİ

23. Yasama Döneminden Devralınan Dilekçe Sayısı	359
24. Yasama Döneminde Gelen Dilekçe Sayısı	30.138
24. Yasama Döneminin 26.06.2013-14.08.2014 Tarihleri Arasında Gelen Dilekçe Sayısı	14.833
Karara Bağlanan veya Hıfzedilen Dilekçe Sayısı	8.877
İşlemde/İncelenmekte Olan Dilekçe Sayısı	5.961
E-Dilekçe Sistemine Kayıtlı Kullanıcı Sayısı	82.976
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Toplantı Sayısı	4
Alt Komisyon Toplantı Sayısı	3
Dilekçe Komisyonunun Yerinde İnceleme ve Araştırma Ziyareti Sayısı	1
Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı Toplantı Sayısı	28
Başkanlık Divanından DKGK'ye Sevk Edilen Dilekçe Sayısı	3
Kadınlardan Gelen Dilekçe Sayısı	2.548
Erkeklerden Gelen Dilekçe Sayısı	6.059
Sivil Toplum Örgütlerinden, Özel Kuruluşlardan ve Toplu İmza İle Gelen Dilekçe Sayısı	6.226
Yurt Dışından Gelen Dilekçe Sayısı	59
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Tarafından Kurulan Alt Komisyonlar	11
1- Kaçak Elektrik Kullanım Bedeli ve Elektrik Sayaçları ile İlgili Sorunlar	Raporu verildi
2- Kıyıların Kullanımı Sorunları	Raporu verildi
3- Bankalarca Tahsil Edilen Haksız Bedeller ile İlgili Sorunlar	Raporu verildi
4- Otopark Bedelinin Toplanması ve Kullanılması ile İlgili Sorunlar	Raporu verildi
5- Askeri Okullardan İlişigi Kesilenler ile ilgili Sorunlar	Raporu verildi

6- Ordu Yardımlaşma Kurumu Yönetimi İle İlgili Sorunlar	Alt Kom. Rap. verdi
7- Okullardaki Donanımların Yetersizliği	Raporu verildi
8- Belediye İmar Planında Okul Sahaları Olarak Belirtilen Yerlerin Sorunları	Raporu verildi
9- Askeri Tesislerin Güvenliği Nedeni İle Köylerin Boşaltılması Sorunları	Devam ediyor
10-Ekmek İsrafının Önlenmesi ve İhtiyaç Fazlası Ekmeğin Değerlendirilmesi	Raporu verildi
11-Dersim Olayları (1937-1938) ve Sonrasında Yaşananlar Nedeniyle Oluşan Mağduriyetlerin Giderilmesi Talebini İçeren Dilekçelere İlişkin Kurulan Alt Komisyon	Devam ediyor